

POLSKIE TOWARZYSTWO PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

dnia 20 kwietnia 2026 r.

Stanowisko Zarządu Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego w sprawie wyboru przez Sejm sędziów Trybunału Konstytucyjnego

Konstytucja w art. 194 ust. 1 stanowi, że wybór sędziów Trybunału Konstytucyjnego jest wyłączną kompetencją Sejmu.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 3 grudnia 2015 r. K 34/15 oraz wyroku z dnia 9 grudnia 2015 r., K 35/15 dokonał jednoznacznej wykładni przepisów regulujących wybór sędziów TK oraz zasad objęcia przez nich urzędu wskazując m.in., że:

- Wybór sędziów TK należy postrzegać jako procedurę mającą zapewnić Trybunałowi Konstytucyjnemu możliwość wykonywania konstytucyjnie określonych funkcji.
- Nie można w taki sposób interpretować unormowań konstytucyjnych bądź ustawowych, odnoszących się do procedury zmierzającej do obsadzenia składu TK, który prowadziłby do zaprzeczenia niezależności tego organu bądź też uniemożliwił właściwe funkcjonowanie Trybunału.
- Uchwała Sejmu w sprawie wyboru sędziego TK jest definitywna i nie podlega wzruszeniu.
- Kompetencja Prezydenta do odebrania ślubowania od wybranych sędziów jest obowiązkiem Prezydenta.
- Przyjęcie ślubowania od nowo wybranego przez Sejm sędziego Trybunału nie polega na współdziałaniu Prezydenta w kreowaniu składu personalnego TK.
- Prezydent nie ma kompetencji do dokonywania samodzielnej oceny ani podstaw prawnych dokonanego wyboru, ani prawidłowości procedury, która została w danym wypadku zastosowana przez Sejm.
- Osoba wybrana przez Sejm z chwilą wyboru staje się Sędzią Trybunału Konstytucyjnego w rozumieniu art. 194 ust. 1 Konstytucji. Prezydent ma obowiązek niezwłocznego odebrania ślubowania od sędziego Trybunału Konstytucyjnego.
- Prezydent nie ma swobody w uznaniu co do odebrania lub nieodebrania ślubowania od osoby wybranej przez Sejm na stanowisko sędziego TK. Przyjęcie odmiennego poglądu, przyznającego Prezydentowi swobodę w zakresie decydowania o ewentualnym przyjęciu bądź nieprzyjęciu ślubowania od sędziego wybranego przez Sejm oznaczałoby wykreowanie normy ustawowej, która czyniłaby z Prezydenta

dotatkowy, oprócz Sejmu, organ mający prawo decydowania o składzie Trybunału Konstytucyjnego

- Każdy inny sposób rozumienia przepisu ustawy niż nakazujący Prezydentowi niezwłoczne odebranie ślubowania, jest konstytucyjnie niedopuszczalny.
- Należy przypomnieć, że Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją przepisu ustawy, który przewidywał możliwość złożenia ślubowania przez sędziów w terminie 30 dni od ich wyboru. Przepis ten naruszał nakaz niezwłocznego odebrania ślubowania przez Prezydenta.
- Jeżeli sędzia jest wybierany przez Sejm po zwolnieniu się danego miejsca sędziowskiego, jego kadencja rozpoczyna się wraz z wyborem.
- Nieprzyjęcie niezwłocznie przez Prezydenta ślubowania od wybranego przez Sejm sędziego TK nie tylko stanowi naruszenie obowiązku określonego w ustawie ale również oznacza wkroczenie przez organ władzy wykonawczej w sferę konstytucyjnej kompetencji Sejmu, jako organu władzy ustawodawczej, będącego organem przedstawicielskim Narodu oraz w niezależność i odrębność organów władzy sądowniczej, co jest działaniem niezgodnym z art. 10 Konstytucji.
- Kształtując kompetencje poszczególnych organów państwowych, ustawodawca nie może naruszyć istotnego zakresu danej władzy, która w odniesieniu do Sejmu wynika z art. 194 ust. 1 Konstytucji.
- Konstytucja ani ustawa nie przyznają Prezydentowi kompetencji pozwalającej na swobodne wyznaczenie początku kadencji sędziego TK.

Wybór sześciu sędziów Trybunału Konstytucyjnego dokonany w dniu 13 marca 2026 r. zaktualizował obowiązek Prezydenta, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Okres jaki minął od wyboru przez Sejm tych Sędziów przekracza rozsądne granice niezwłocznego działania w celu odebrania ślubowania od tych osób. Jednocześnie Prezydent nie przedstawił żadnych nadzwyczajnych, obiektywnych i niebudzących wątpliwości sytuacji, które by pozwalały na przedłużanie tego stanu. W tej sytuacji Prezydent nie dokonując niezwłocznego zaprzysiężenia Sędziów nie wykonał ciążącego na nim obowiązku.